

Vergaderjaar 2018–2019

20 454

Voortgangsrapportage uitvoering wetten oorlogsgetroffenen

Nr. 144

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 mei 2019

In 2019 en 2020 vieren we dat Nederland 75 jaar geleden is bevrijd. Eerst, vanaf september 1944, het zuiden van Nederland. Daarna, tot 5 mei 1945, het resterende gebied van Nederland. Op 15 augustus 1945 kwam de Tweede Wereldoorlog, na de capitulatie van Japan, definitief tot zijn eind, ook in Nederlands-Indië. Wij vieren dat we sindsdien in vrijheid leven en ons beschermd weten in een rechtsstaat. Wij doen dat in het besef van de verschrikkingen van toen: onderdrukking, terreur, systematische schending van mensenrechten en uitsluiting en vervolging van hoofdzakelijk Joden, Roma en Sinti. De slachtoffers en oorlogsgetroffenen – onze medeburgers – blijven wij herdenken. In dankbaarheid denken we aan de velen die hun leven waagden door – op welke wijze ook – in het verzet te gaan.

75 jaar in vrijheid leven is reden voor een groot feest. De essentiële betekenis van vrijheid, recht, democratie en samenwerking, verbindt ons. En wij weten: deze waarden spreken niet vanzelf. Daarom koesteren en vieren wij onze vrijheid.

Overal in het land wordt vanaf 31 augustus 2019 het feest van de bevrijding gevierd, veelal dankzij de grote inzet van vrijwilligers. Deze activiteiten worden afgesloten op 24 oktober 2020, de dag waarop de Verenigde Naties 75 jaar bestaan.

Het kabinet staat pal voor onze vrijheden en onze democratische rechtstaat. Om de grootheid van het lustrum te benadrukken heeft het kabinet besloten om eenmalig € 15 miljoen extra beschikbaar te stellen bovenop de al gereserveerde € 9 miljoen. Het kabinet vindt het belangrijk om de kennis over onze gedeelde geschiedenis, waarden en vrijheden te vergroten. Het is van groot belang dat die historie en onze waarden actief worden uitgedragen. Het zijn ankers van de Nederlandse identiteit in tijden van globalisering en onzekerheid.

Met deze extra € 15 miljoen wil het kabinet investeren in de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog, zodat ook de komende jaren, als de ooggetuigen wegvallen, het verhaal op indringende wijze kan blijven worden verteld; op een manier die de komende generaties aanspreekt. Het geld is bedoeld voor de modernisering van een aantal oorlogsmusea, voor wetenschappelijk onderzoek naar de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en voor het vergemakkelijken van de digitale toegang tot bronnen en archieven van de Tweede Wereldoorlog. Hoe ik de middelen precies ga verdelen en op basis van welke criteria, werk ik de komende weken verder uit.

Daarbij vind ik het heel belangrijk om te benoemen dat, naast de bijdrage van het kabinet, ook het vonds, gemeenten en provincies fors financieel bijdragen aan de viering van 75 jaar vrijheid.

Bij een aantal grote festiviteiten zal het kabinet met volle overtuiging vertegenwoordigd zijn en voor een aantal activiteiten zijn delegaties uit het buitenland aanwezig. Ook de leden van uw Kamer nodig ik van harte uit om aanwezig te zijn bij de vieringen en herdenkingen. Ik omarm de motie van de heren Slootweg en Van Gent van 11 december 2018, over de aanwezigheid van de regering bij de herdenkingen van 75 jaar bevrijding (Kamerstuk 20 454, nr. 138). Daarom informeer ik u begin juni 2019 over de ijkmomenten van de viering 75 jaar vrijheid met, voor zover dat mogelijk is, ook de aanwezigheid van gasten uit het buitenland.

Ik vertrouw erop dat, met de inzet van alle betrokkenen en gesteund door de extra financiële bijdrage van het kabinet, de viering 75 jaar vrijheid onvergetelijk zal zijn.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis